

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1556

av Caroline Szyber och Désirée Pethrus (KD)

Arbete för demokratiska och mänskliga rättigheter på Kuba

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen inom EU bör arbeta för att hålla uppe trycket på demokratiska reformer och respekt för mänskliga rättigheter på Kuba genom bilaterala avtal mellan EU och Kuba.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ställa sig bakom kraven på en oberoende internationell utredning av den kubanska dissidenten Oswaldo Payás död under den nuvarande kubanska regimen.

Motivering

Sverige borde sätta press på europeisk nivå när EU och Kuba håller med förhandlingar för ett bilateralt samarbetsavtal för att säkerställa att avtalet kommer att leda till förbättringar av de mänskliga rättigheterna i Kuba och till demokratisering av det politiska systemet. Det är viktigt att alla demokratiska länder som Sverige, som är engagerade i utveckling av demokrati och MR, noga bevakar hur dessa förhandlingar sker och kräver att innan avtalet är signerat, Kuba ratificerar och genomför alla konventionerna om mänskliga rättigheter. Det är också viktigt att EU, innan ett slutgiltigt avtal är signerat, omfattar det oberoende civila samhället på Kuba och organisationer och föreningar som är i opposition (advokater, journalister, läkare, kyrkor och MR-aktivister) i dialogen för att den ska ha legitimitet bland befolkningen.

När den kubanska regeringen undertecknade den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter (ICCPR) och konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (CESCR) under 2008, utgjorde det ett första steg mot förändring. Men sedan dess har inga verkliga förbättringar om mänskliga rättigheter och demokratisering gjorts. Under förhandlingarna har det också framkommit att EU, utöver det avtalet om politisk dialog och bistånd, har för avsikt att inleda ett handelsavtal med Kuba. Kristdemokraterna samt andra svenska civil society organisations (CSO) menar att inget handelsavtal bör ingås före Kuba ratificerar och genomför de två konventionerna om mänskliga rättigheter.

Det vore mycket olyckligt om EU skulle sluta att ställa krav på demokratiska reformer på Kuba. Den svenska regeringen bör därför fortsätta att hålla trycket uppe inom EU på sådana reformer. Det är vi skyldiga alla de som dött, lidit och lider under den kubanska regimens förtryck.

Bland de många som dödades under den kubanska regimen är demokratiaktivisterna Oswaldo Payá och Harold Cepero i en bilkrasch 2012. Oswaldo Payá var en av de främsta representanterna för den kubanska oppositionen och fick 2002 EU-parlamentets demokratipris, Sacharovpriset, för sitt arbete för en fredlig övergång till demokrati på Kuba inom det s.k. Varelaprojektet. Payá grundade den kristdemokratiska frihetsrörelsen Movimiento Cristiano Liberación (MCL). Han har också blivit nominerad till Nobels fredspris vid ett flertal tillfällen.

Det finns motstridiga uppgifter om hur bilkraschen gick till och ingen oberoende utredning har klarlagt händelsen. Payás familj har tillgång till vittnesuppgifter som motsäger den kubanska regimens version. Det finns också oroande signaler om att kraschen kan komma att påverka EU:s relationer med Kuba om man skulle sluta villkora stöd till Kuba med demokratiska reformer och framsteg vad gäller mänskliga rättigheter. Det vore förödande för alla kubaner som kämpar för ett fritt Kuba.

Payás familj har hos FN och EU krävt en oberoende internationell utredning. Att stötta en sådan utredning är inte bara viktigt ur rättssynpunkt utan är också en viktig signal såväl till regimen som till andra demokratiaktivister att när frihetskämpar dör under oklara omständigheter i en diktatur så reagerar det internationella samfundet. Det är därför mycket viktigt att den svenska regeringen stödjer kravet på en oberoende utredning och att alla frågetecken kring bilkraschen kan klaras ut en gång för alla.